

Ugradert

-

Vitenskapskomiteen for mattrygghet
Postboks 4404 Nydalen
0403 Oslo

Deres ref:
Vår ref:
Dato: 30.09.2010
Org.nr: 985 399 077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

DIOKSINER OG DIOKSINLIKNENDE PCB I TASKEKRABBE OG BETYDNINGEN FOR KONSUM

Mattilsynet viser til møte i VKMs faggruppe 5 den 16. juni 2010. I dette møtet ble det foreslått at faggruppen skulle gjøre en sammenstilling av tilgjengelige data på dioksiner og dioksinlignende PCB i taskekrabbe og gjennomføre en scenarioberegning basert på disse. Scenarioberegningen skulle gi et bilde av hvor mye slik krabbe som kan spises ved ulik grad av forurensning med dioksiner og dioksinlignende PCB (dl-PCB) basert på tolerabelt ukentlig inntak (TWI) av dioksiner og dl-PCB.

Mattilsynet ønsker med dette å bestille denne scenarioberegningen.

1. Bakgrunn for saken

Sjøbunnen i ulike områder langs norskekysten kan være forurenset med miljøgifter som dioksiner og PCB på grunn av industriell aktivitet. Miljøgiftene som er lagret i sedimentene lekker gradvis ut og brytes også svært langsomt ned. De tas opp i fisk og skalldyr. Dioksiner og PCB er fettløselige og gjenfinnes derfor i fet fisk, i lever hos mager fisk som torsk, i fordøyelseskjertelen (hepatopankreas) hos krepsdyr og dermed i for eksempel brunmat fra krabbe.

EU har fastsatt øvre grenseverdier for dioksiner og dl-PCB i næringsmidler inkludert hvitt krabbekjøtt, og disse grenseverdiene er implementert i norsk lovverk. Brunmat i krabbe er unntatt fra EUs fremmedstoffregelverk, men jf. Matloven § 16 er det forbudt å omsette næringsmidler som ikke er trygge. Et næringsmiddel som er helseskadelig eller uegnet for konsum skal ikke anses for å være trygt. Fisk og skalldyr som omsettes kommersielt skal overholde gjeldende grenseverdier og være trygg mat.

I tillegg til regelverket gir Mattilsynet informasjon til publikum i form av kostholdsråd. Mattilsynet opererer med to typer kostholdsråd:

- Råd til sårbare grupper angående inntak av lovlig omsatte produkter. Næringsmidler som overholder regelverket kan likevel bidra med uønskede stoffer i så stor grad at tolerable inntaksverdier overstiges i sårbare grupper.
- Råd til befolkningen som fangster til eget bruk. For slike produkter er det ingen virksomhet som har tatt ansvaret med å sikre at produktet er trygt og at grenseverdier overholdes. For

å sikre at de som fangster til eget bruk ikke utsetter seg for unødvendig helserisiko har Mattilsynet gitt råd bl.a. om fisk og sjømat fra forurensede havner og fjorder.

Mattilsynet har etablert råd til barn og kvinner i fruktbar alder om ikke å spise brunmat i krabber på grunn av dioksiner og dl-PCB.

Mattilsynets kostholdsråd har vært basert på den tilgjengelige kunnskapen på det tidspunktet rådet ble gitt.

2. Tilgjengelige data

Scenarioberegningen gjennomføres med data tilgjengelig for VKM.

3. Oppdrag

Mattilsynet ønsker en scenarioberegning fra VKMs faggruppe for forurensinger, naturlige toksiner og medisinrester om hvor mange taskekrabber som kan konsumeres før det tolerable ukentlige inntaket (TWI) av dioksiner og dl-PCB, som er 14 pg TEQ/kg kroppsvekt/uke, overskrides.

Dette oppdraget gjelder for voksne. Mattilsynet ønsker på et senere tidspunkt at VKM gjør en tilsvarende veiledning med tanke på barn. På bakgrunn av disse to vurderingene kan Mattilsynet vurdere om kostholdsrådene bør endres.

Scenarioberegningen skal utelukkende benyttes nasjonalt, og besvarelsen ønskes derfor på norsk.

4. Tidsramme

Arbeidet består i en sammenstilling av tilgjengelige data, og scenarioberegninger basert på disse. Mattilsynet ber om at arbeidet ferdigstilles så snart som mulig.

5. Ansvarlig person for kontakt

Kontaktperson i Mattilsynet for denne bestillingen er rådgiver Line Ruden (lirud@mattilsynet.no) og seksjonssjef Nina Krefthing Aas (nikaa@mattilsynet.no) i Seksjon mattrygghet.

Med hilsen

Kari Bryhni
direktør for regelverk